

На основу члана 60 став 2 и члана 68 став 7 Закона о социјалној и дјечјој заштити ("Службени лист ЦГ", број 27/13), Министарство рада и социјалног старања донијело је

ПРАВИЛНИК

О БЛИЖИМ УСЛОВИМА ЗА ПРУЖАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА ПОРОДИЧНОГ СМЈЕШТАЈА-ХРАНИТЕЉСТВА И ПОРОДИЧНОГ СМЈЕШТАЈА

(Објављен у "Сл. листу Црне Горе", бр. 19 од 17. априла 2014, 15/16)

Предмет

Члан 1

Овим правилником прописују се ближи услови за пружање и коришћење услуга породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја, нормативи и минимални стандарди услуга, процјена подобности лица за пружање услуга, програм и начин спровођења обуке, пружање стручне подршке, као и накнаду трошкова породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја и накнаду за рад пружаоца услуге.

Употреба родно осјетљивог језика

Члан 2

Изрази који се у овом правилнику користе за физичка лица у мушком роду подразумијевају исте изразе у женском роду.

Стандардни породични смјештај-хранитељство

Члан 3

Стандардни породични смјештај-хранитељство обезбјеђује се дјечи и младима без родитељског старања и дјечи и младима чији је развој ометен породичним приликама, ради чувања, његе и васпитања до повратка родитељима, усвојења, односно осамостаљивања.

Стандардни породични смјештај

Члан 4

Стандардни породични смјештај обезбјеђује се трудници и самохраном родитељу са дјететом до треће године живота, ради подршке родитељу за преузимање самосталне бриге о дјетету.

Породични смјештај из става 1 овог члана, обезбјеђује се одраслом и старом лицу, којима је услед социјалних прилика потребно збрињавање.

Породични смјештај-хранитељство уз интензивну или додатну подршку

Члан 5

Породични смјештај-хранитељство уз интензивну или додатну подршку обезбјеђује се дјетету које има сметње и тешкоће у развоју, ради задовољавања потреба и подршке у превазилажењу тешкоћа.

Породични смјештај уз интензивну или додатну подршку

Члан 6

Породични смјештај уз интензивну или додатну подршку обезбјеђује се трудници, самохраном родитељу са дјететом до навршене треће године живота, одраслом и старом лицу који су корисници додатка за његу и помоћ, у складу са законом.

Ургентни породични смјештај-хранитељство

Члан 7

Ургентни породични смјештај-хранитељство, обезбјеђује се дјетету када је жртва или када постоји опасност да ће постати жртва занемаривања, злостављања, експлоатације и насиља у породици, као и у случају изненадне спријечености родитеља да брину о дјетету.

Породични смјештај из става 1 овог члана, траје најдуже 30 дана, у току године.

Ургентни породични смјештај

Члан 8

Ургентни породични смјештај обезбјеђује се трудници и самохраном родитељу са дјететом до навршене треће године живота, одраслом и старом лицу када су жртве или када постоји опасност да ће постати жртве занемаривања, злостављања, експлоатације и насиља у породици, као и у случају изненадне угрожености њихових егзистенцијалних потреба.

Породични смјештај из става 1 овог члана, траје најдуже 30 дана, у току године.

Повремени породични смјештај-хранитељство

Члан 9

Повремени породични смјештај-хранитељство обезбјеђује се дјетету:

1) са сметњама и тешкоћама у развоју које живи са родитељима или користи услугу породичног смјештаја-хранитељства;

2) које је смјештено у установу социјалне и дјечје заштите.

Породични смјештај из става 1 овог члана, траје најдуже 45 дана, у току године.

Повремени породични смјештај

Члан 10

Повремени породични смјештај обезбјеђује се одраслом или старом лицу које је на стандардном породичном смјештају, породичном смјештају уз интензивну или додатну подршку, или у својој биолошкој породици.

Повремени породични смјештај из става 1 овог члана, траје најдуже 20 дана, у току године.

Број корисника

Члан 11

Број корисника породичног смјештаја-хранитељства одређује се у складу са законом којим се уређују породични односи.

Услугу породичног смјештаја, може користити највише:

1) једна трудница или самохрана родитељ са дјететом до треће године живота; или

2) два одрасла или стара лица или једно одрасло и једно старо лице.

Стандарди услуга

Члан 12

Пружалац услуге породичног смјештаја-хранитељства дужан је да кориснику обезбједи:

1) одговарајући стамбени простор и материјалне услове;

2) одговарајућу и уредну одјећу и обућу;

3) предмете за личну употребу и хигијену;

4) одговарајућу исхрану и старање о здрављу;

5) задовољавање васпитних и образовних потреба;

6) његовање идентитета дјетета;

7) заштиту од занемаривања, злостављања и експлоатације и сл.

Поред услова из става 1 тач.1, 2, 3, 4 и 7 овог члана, пружалац услуге породичног смјештаја дужан је да кориснику обезбједи и подршку у задовољавању социјалних, религиозних и културних потреба.

Стамбени простор и материјални услови

Члан 13

Стамбени простор пружаоца услуге породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја треба да:

1) је у насељеном мјесту;

2) је прикључен на електричну, водоводну и канализациону мрежу;

3) има обезбјеђено гријање;

4) има одговарајућу опрему у стамбеном простору;

5) задовољава хигијенске услове и сл.

Пружалац услуге породичног смјештаја-хранитељства дужан је да кориснику обезбиједи посебну собу за спавање или заједничко коришћење собе са дјететом, односно младим лицем истог пола.

Пружалац услуге породичног смјештаја дужан је да кориснику обезбиједи посебну собу за спавање или заједничко коришћење собе, уз његову претходну сагласност.

Одјећа и обућа

Члан 14

Пружалац услуге породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја дужан је да кориснику обезбиједи (купује) одјећу и обућу, као и предмете за личну употребу и хигијену, у складу са његовим потребама и годинама живота.

Исхрана и старање о здрављу

Члан 15

Пружалац услуге породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја дужан је да обезбједи исхрану и старање о здрављу, и то:

- 1) шест оброка дневно, за дијете узраста до једне године;
- 2) пет оброка дневно (доручак, ручак, вечера и двије ужине), за дијете изнад једне године живота;
- 3) четири оброка дневно (доручак, ручак, вечера и ужина) за корисника;
- 4) редовну вакцинацију дјетета;
- 5) контролу здравља корисника;
- 6) његу за вријеме болести корисника; и
- 7) друго, у складу са потребама корисника.

Васпитање и образовање

Члан 16

Пружалац услуге породичног смјештаја - хранитељства, у складу са узрастом, дужан је да кориснику обезбиједи:

- 1) адекватне играчке;
- 2) упис у васпитно-образовне установе у складу са његовим интересовањима и потенцијалима;
- 3) да редовно присуствује настави и постиже резултате у складу са својим могућностима;
- 4) књиге, школски прибор и другу опрему;
- 5) финансијска средства за помоћ у учењу;
- 6) да дијете, односно младо лице развије социјалне и животне вјештине и охрабрује га да развија своја интересовања и таленте;
- 7) услове у стамбеном простору за дружење са вршњацима и подстицање социјалног развоја дјетета, односно младог лица; и
- 8) друго, у складу са потребама корисника.

Његовање идентитета

Члан 17

Пружалац услуге породичног смјештаја-хранитељства дужан је да кориснику:

- 1) помаже да препозна и управља својим осјећањима;
- 2) обезбиједи укључење у процес доношења одлука од значаја за његов живот;
- 3) показује поштовање личности и етничке припадности;
- 4) помаже да разумије догађаје из своје прошлости и да сачува важне успомене;
- 5) у сарадњи са Центром за социјални рад (у даљем тексту:Центар) пружа подршку у одржавању контаката са породицом и другим лицима важним за корисника;
- 6) пружа подршку у развоју сексуалности и поштује приватност и сл.

Заштита од занемаривања, злостављања и експлоатације

Члан 18

Пружалац услуге породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја дужан је да кориснику обезбиједи:

- 1) заштиту од занемаривања, злостављања и експлоатације;
- 2) подршку да препозна и пријави ситуације занемаривања, злостављања и експлоатације;
- 3) одговарајућу комуникацију и да извршава своје обавезе, без примјене физичког кажњавања, физичког ограничавања или понижавања корисника, као и његовог искоришћавања;
- 4) стручну подршку; и

5) друго, у складу са потребама корисника.

Социјалне, религиозне и културне потребе

Члан 19

Пружалац услуге породичног смјештаја дужан је да обезбиједи:

- 1) могућност учешћа у социјалним, религиозним, рекреативним и културним активностима, у складу са избором корисника;
- 2) могућност одржавања контакта са породицом и другим лицима важним за корисника;
- 3) одговарајућу стимулацију и анимацију за кориснике који су тешко покретни; и
- 4) друго, у складу са потребама корисника.

Процјена подобности

Члан 20

Услугу породичног смјештаја-хранитељства може да пружа лице које дјетету, односно младом лицу, може да:

- 1) обезбиједи сигурно окружење и заштиту од злостављања, занемаривања и експлоатације;
 - 2) задовољни потребе у циљу оптималног развоја њихових потенцијала и превазилажења развојних застоја;
 - 3) очува њихов идентитет кроз подржавање везе са њиховом породицом, као и другим лицима важним за њих; и
 - 4) прихвати подијељену одговорност и успостави однос са родитељима и стручним радницима.
- Услугу породичног смјештаја може да пружа лице које може, да:
- 1) обезбједи сигурно окружење за корисника од злостављања и експлоатације;
 - 2) пружи подршку кориснику у задовољавању свакодневних животних активности на начин који у највећој могућој мјери подстиче његову независност и очување достојанства;
 - 3) пружи подршку кориснику у контактима са породицом и другим лицима важним за корисника; и
 - 4) прихвати подијељену одговорност и успостави однос са корисниковом породицом, стараоцем и стручним радницима.

Захтјев и документација

Члан 21

Захтјев за пружање услуга породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја подноси се Центру.

Уз захтјев из става 1 овог члана подносилац прилаже:

- 1) копију личне карте;
- 2) извод из матичне књиге рођених;
- 3) извод из матичне књиге вјенчаних;
- 4) лјекарско увјерење свих чланова породице;
- 5) доказ о радном односу и мјесечним приходима;
- 6) увјерење о посједу имовине;
- 7) доказ да подносилац захтјева за пружање услуге и чланови његове породице нијесу лишени родитељског права;
- 8) доказ да подносилац захтјева за пружање услуге и чланови његове породице нијесу лишени пословне способности;
- 9) доказ да се против подносиоца захтјева за пружање услуге и члана његове породице не води истрага, није подигнута оптужница, односно нијесу правноснажно осуђивани за кривично дјело из групе кривичних дјела против живота и тијела, против полне слободе, против брака и породице, као и за кривично дјело неовлашћене производње и стављања у промет опојних дрога, неовлашћено држање опојних дрога, омогућавање уживања опојних дрога; и
- 10) доказ да подносилац захтјева за пружање услуге није на евиденцији лица против којих је одређена мјера заштите од насиља у породици.

Надлежност за процјену

Члан 22

Процјену подобности лица за пружање услуга породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја врши Центар, у складу са законом.

Разговор са подносиоцем захтјева

Члан 23

На основу разговора са подносиоцем захтјева Центар врши процјену:

- 1) почетних знања о услузи породичног смјештаја-хранитељства, односно породичног смјештаја;
- 2) мотивације;
- 3) препознавања и задовољавања потреба корисника;
- 4) разумијевања специфичних потреба корисника;
- 5) структуре породице;
- 6) претходних искустава, у области њега и старања;
- 7) да ли је неко од чланова породице имао искуства и посљедице од злостављања и асоцијалног понашања; и
- 8) да ли неко од чланова породице болује од болести зависности, заразне и хроничне болести која може штетно дјеловати на корисника.

Разговор са члановима породице подносиоца захтјева

Члан 24

Процјена на основу разговора са члановима породице подносиоца захтјева у кућној посјети обухвата:

- 1) преглед стамбених услова и квалитет становања;
- 2) функционалност и опремљеност простора намијењеног кориснику;
- 3) прикупљање информација о радном ангажовању чланова породице - личним и другим приходима;
- 4) став чланова породице према породичном смјештају-хранитељству, односно породичном смјештају;
- 5) сагледавање локалне инфраструктуре у мјесту живљења (саобраћајне везе, близина предшколских и васпитно образовних, здравствених, културних и спортских установа и сл.).

Рок за процјену и извјештавање

Члан 25

Процјена подобности врши се у року од шест мјесеци, од дана пријема уредно поднијетог захтјева.

Садржина извјештаја о подобности лица за пружање услуге породичног смјештаја-хранитељства, дата је на обрасцу ИП-ПСХ који је саставни дио овог правилника.

Садржина извјештаја о подобности лица за пружање услуге породичног смјештаја дата је на обрасцу ИП-ПС који је саставни дио овог правилника.

Обука

Члан 26

Лица за пружање услуга породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја обучавају се током процјене подобности, као и током пружања услуге, по програму обуке.

Програм обуке

Члан 27

Програм обуке за породични смјештај-хранитељство садржи области које се односе на:

- 1) улогу и одговорност пружаоца услуге;
- 2) функционисање породице у кризним ситуацијама;
- 3) заштиту дјетета, односно младог лица од занемаривања, злостављања и експлоатације;
- 4) емоционалне потребе и развој дјетета, односно младог лица;
- 5) знање и вјештине о дјетету, односно младом лицу, са сметњама и тешкоћама у развоју;
- 6) васпитање;
- 7) његовање идентитета; и
- 8) припрему за породични смјештај-хранитељство.

Програм обуке за породични смјештај садржи области које се односе на:

- 1) улогу и одговорност пружаоца услуге;
- 2) процес старења,
- 3) знање и вјештине о лицима са тјелесним, менталним, интелектуалним и сензорним оштећењима;
- 4) емоционалне потребе;
- 5) заштиту од занемаривања, злостављања и експлоатације; и
- 6) припрему за породични смјештај.

Начин спровођења обуке

Члан 28

Обука се спроводи у групи, а у случају потребе хитног смјештаја корисника индивидуално.

Обука која се спроводи током процјене подобности траје најмање 30 сати за пружаоце услуге породичног смјештаја-хранитељства, а за пружаоце услуге породичног смјештаја најмање 20 сати.

Ближи састав групе, мјесто, вријеме и друга питања од значаја за реализацију програма обуке одређује Центар, односно други пружалац услуге.

Обука пружаоца услуге

Члан 29

Лице које пружа услуге породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја дужно је да током пружања услуге похађа обуку најмање пет сати годишње.

Извјештај о току обуке из става 1 овог члана дат је на обрасцу ИО-ПУ који је саставни дио овог правилника.

Припрема за смјештај

Члан 30

Припрема корисника и пружаоца услуге за породични смјештај-хранитељство и породични смјештај обухвата:

- 1) одређивање мјеста упознавања корисника и пружаоца услуге;
- 2) разговор са корисником;
- 3) информисање корисника о пружаоцу услуге и члановима његове породице;
- 4) информисање пружаоца услуге о кориснику; и
- 5) мишљење, односно сагласност корисника.

Стручна подршка

Члан 31

Стручна подршка обухвата:

- 1) савјетовање корисника и пружаоца услуге;
- 2) подршку пружаоцу услуге за заједничко планирање и рјешавање проблема корисника;
- 3) укључивање корисника у рекреативне и културне активности;
- 4) групне активности са дјецом, односно младим лицима;
- 5) материјалну подршку корисницима и пружаоцима услуге и сл.

Извјештај о пружању стручне подршке за породични смјештај-хранитељство дат је на обрасцу ИСП-ПСХ који је саставни дио овог правилника.

Извјештај о пружању стручне подршке за породични смјештај дат је на обрасцу ИСП-ПС који је саставни дио овог правилника.

Уколико други пружалац услуге пружа стручну подршку породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја, извјештаје из ст. 2 и 3 овог члана доставља Центру.

Начин пружања стручне подршке

Члан 32

Стручна подршка из члана 31 овог правилника пружа се најмање сваких 50 дана за услугу породичног смјештаја-хранитељства, односно најмање 100 дана за услугу породичног смјештаја.

Центар, односно други пружалац услуге одређује мјесто и вријеме пружања стручне подршке.

Накнада трошкова смјештаја корисника

Члан 33

Мјесечна накнада трошкова смјештаја корисника на породичном смјештају-хранитељству и породичном смјештају, утврђује се у висини трошкова смјештаја у јавну установу социјалне и дјечје заштите, коју одређује надлежни орган државне управе.

Накнада трошкова смјештаја корисника на повременом и ургентном породичном смјештају-хранитељству и повременом и ургентном породичном смјештају обезбјеђује се у висини износа накнаде из става 1 овог члана, прерачуната по дневним трошковима за смјештај у односу на вријеме боравка корисника код пружаоца услуге.

Накнада за рад пружаоца услуге

Члан 34

Накнада за рад пружаоца услуге стандардног, ургентног и повременог породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја, утврђује се у проценту од висине трошкова смјештаја корисника у јавну установу социјалне и дјечје заштите, и то:

- 1) 30% за једног корисника;
- 2) 15% за сваког сљедећег корисника, када је на смјештају више од једног корисника.

Накнада за рад пружаоца услуге породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја уз интезивну или додатну подршку, утврђује се у проценту од висине трошкова смјештаја корисника у јавну установу социјалне и дјечје заштите, и то:

1) 50% за једног корисника;

2) 25% за сваког сљедећег корисника, када је на смјештају више од једног корисника.

Пружаоцу услуге ургентног породичног смјештаја-хранитељства и ургентног породичног смјештаја, објезбеђује се накнада за рад и у вријеме када нема корисника на смјештају, а највише мјесец дана од последњег смјештаја.

Накнада за рад пружаоца услуге стандардног породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја и смјештаја уз интезивну или додатну подршку обуставља се за период трајања повремениог смјештаја из чл. 9 и 10 овог правилника.

Престанак важења

Члан 35

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о критеријумима и поступку за утврђивање посебне накнаде породици у којој је лице смјештено ("Службени лист РЦГ", број 8/06).

Ступање на снагу

Члан 36

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

Број: 56-168/14-2

Подгорица, 3. априла 2014. године

Министар, мр Предраг Бошковић, с.р.